

**Gemeente
Rotterdam**

Stadsontwikkeling
Klimaat, Bouwen en Wonen
Wethouder Zeegers

Bezoekadres: De Rotterdam
Wilhelminakade 179, Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Internet: www.rotterdam.nl

Van: M. den Heijer
Telefoon: 06 – 13167043
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2209-7155 D2209-132795
23bo009147
Uw kenmerk:

Onderwerp: Ontwikkelperspectief NOVEX
Rotterdamse Haven

Datum: B&W 5 december 2023
ontvangen 12 december 2023

Aan de gemeenteraad

Geachte leden van de gemeenteraad,

Waarom (nu) voorgelegd?

In het nationale programma NOVEX werken overheden samen aan een plan voor de inrichting van Nederland. Er zijn in Nederland zestien NOVEX-gebieden aangewezen waar grote ruimtelijke transitie vragen om een apart ontwikkelperspectief, dat wordt opgesteld door Rijk en regio samen. In het NOVEX-gebied Rotterdamse Haven betreft het transitie van de Rotterdamse haven in balans met de maatschappelijke opgaven in de omgeving van de haven. De partners in dit NOVEX-gebied hebben recent een ontwikkelperspectief opgesteld dat richting moet geven aan de nadere uitwerking van de opgaven in dit NOVEX-gebied.

Met deze brief informeren wij u graag over de inhoud van het ontwikkelperspectief, de samenwerking, dialoog met de omgeving en het vervolgproces. Het ontwikkelperspectief treft u aan als bijlage aan.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

In onze brief met kenmerk 23bb008027, d.d. 28 november 2023 hebben wij u geïnformeerd over het BO-MIRT van 6 november 2023. In dit BO-MIRT is stilgestaan bij de uitwerking van NOVEX-gebied Rotterdamse Haven.

Toelichting

Programma NOVEX

In het nationale programma NOVEX werken overheden samen aan een plan voor de inrichting van Nederland. Er zijn in Nederland zestien NOVEX-gebieden aangewezen waar grote ruimtelijke transitie vragen om een apart ontwikkelperspectief, dat wordt opgesteld door Rijk en regio samen. De ontwikkelperspectieven voor de NOVEX-gebieden vormen input voor de nieuwe Nota Ruimte van het Rijk, de nationale omgevingsvisie. Ze geven richting aan strategische ruimtelijke besluiten van de betrokken partijen die vanaf 2024 op basis van een uitvoerings- en investeringsagenda worden voorbereid.

Bovenal betreft het de start van een samenwerking tussen rijk en regionale overheden om de opgaven in samenhang op te pakken.

NOVEX-gebied Rotterdamse haven

In het NOVEX-gebied Rotterdamse Haven werken Rijk, provincie Zuid-Holland, Havenbedrijf Rotterdam en gemeente Rotterdam samen aan de transitie naar een duurzame, circulaire en klimaatneutrale haven. Het dient een gezonde en veilige transitie te zijn die hand in hand gaat met het versterken van de kwaliteit van de leefomgeving en de kwaliteit van wonen. Dit is een niet te onderschatten opgave die veel gaat vragen van alle betrokken partijen. Het gaat wellicht om een ombouw van de haven die qua impact vergelijkbaar is met de wederopbouw van de haven na WO II.

Als belangrijke stap in deze transitie is gewerkt aan een ruimtelijk ontwikkelperspectief voor de Rotterdamse Haven. In het ontwikkelperspectief staat de vraag centraal: *"Hoe kunnen we de transitie van het Rotterdamse Haven Industrieel Complex realiseren in goede balans met de maatschappelijke opgaven vanuit de omgeving, met name op het gebied van leefomgeving en woningbouw?"*.

De uitdaging van dit NOVEX-gebied zit daarmee zowel in de kwaliteit van de inhoudelijke koers die wordt gezet, maar ook in de samenwerking tussen de partners om tot uitvoeringskracht te komen. De samenwerking die in dit NOVEX-gebied is ontstaan biedt een belangrijke basis om op door te pakken.

Ontwikkelperspectief

Door middel van ontwerpend onderzoek zijn vijf onderscheidende ontwikkelrichtingen verkend die verbeelden hoe de toekomst van de haven eruit zou kunnen zien. De synthese heeft geleid tot voorliggend ontwikkelperspectief. Met het ontwikkelperspectief wordt een stip op de horizon gezet voor de Rotterdamse Haven voor 2030 en 2050, met een doorkijk naar 2100.

Het ontwikkelperspectief voor een duurzame en toekomstbestendige Rotterdamse haven kan als volgt worden beschreven:

- Rotterdamse haven als sleutel in de transities.
- We bewegen naar het meest duurzame haven- en industriecomplex ter wereld.
- Ombouw, afbouw en opbouw.
- We realiseren de transities in goede balans met de leefomgeving.
- Krachtige toekomstbestendige metropoolregio in de nabijheid van de haven.
- We kunnen binnen de bestaande (milieu)ruimte niet alle opgaven en ontwikkelingen realiseren.
- We geven prioriteit aan de realisatie van de energie-, grondstoffen- en materialentransitie.
- We voeren samen regie op een coherente transitie en optimalisatie van ruimtegebruik.
- We richten ons op de korte én lange termijn.

Dit ontwikkelperspectief beschrijft een strategische gespreksagenda met daarin drie strategische vraagstukken die de komende periode nadere uitwerking vragen en vier urgente vraagstukken die randvoorwaardelijk zijn voor het realiseren van de transities.

De drie strategische vraagstukken betreffen:

1. Omgaan met ruimtegebrek (enerzijds benodigde fysieke- en milieuruimte en anderzijds de sturing op het gebruik van deze schaarse (milieu)ruimte. Dit

- ruimtegebruik concentreert zich met name in het westelijk deel van de haven en zou kunnen leiden tot een westwaartse uitbreiding van de haven.
2. Veiligheid in relatie tot de transitie van de haven, bijvoorbeeld ten aanzien van ammoniak in relatie tot de waterstoftransitie.
 3. Synergie tussen haven en stad in relatie tot de transitie van de haven.

De vier urgente vraagstukken die randvoorwaardelijk zijn voor het realiseren van de transities betreffen:

- a. Grondstoffen- en energietransitie in relatie tot externe veiligheid.
- b. Gebiedsgerichte oplossing voor de stikstofproblematiek, die momenteel een knelpunt vormt voor de transitie van de haven.
- c. Gezamenlijke visie op geluid, want de geluidsbelasting en hinderbeleving hebben impact op de transities.
- d. Een oplossing voor de netcongestie in de haven, wat nu een rem zet op de verduurzaming van de industrie en logistiek alsook de woningbouwopgave.

In 2024 zullen bovenstaande vraagstukken verder worden uitgewerkt in een uitvoeringsagenda en regionale investeringsagenda. Ook zal het strategisch omgevingsmanagement dat in 2023 is georganiseerd worden voortgezet.

Financiële en juridische consequenties/aspecten

Het Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Rotterdamse Haven is een van de bouwstenen voor de uitwerking van een nieuwe Nationale Omgevingsvisie; de Nota Ruimte. Een juridische status krijgt het pas als het is verankerd in formele instrumenten van de Omgevingswet, zoals omgevingsvisies. De verdere uitwerking van dit ontwikkelperspectief vormt input voor een eventuele (herziening) van het omgevingsbeleid van rijk, provincie of gemeente Rotterdam. Denk aan de Nota Ruimte van het rijk of provinciale en Rotterdamse omgevingsvisie. Ook vormt het input voor een eventuele actualisatie van de Havenvisie Rotterdam 2030. Het ontwikkelperspectief heeft geen directe juridische consequenties voor de betrokken partijen, andere overheden, maatschappelijke organisaties, burgers en bedrijven.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

R.A.C.J. Simons, l.b.

Bijlage:

- Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Rotterdamse Haven